

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_17644

Θέμα 5^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 1-19**A. ΚΕΙΜΕΝΟ****ΑΝΤΙΓΟΝΗ**

Ὡ κοινὸν αὐτάδελφον Ἰσμίνης κάρα,
ἄρ' οἶσθ' ὅ τι Ζεὺς τῶν ἀπ' Οἰδίπου κακῶν
ὁποῖον οὐχὶ νῶν ἔτι ζώσαιν τελεῖ;
Οὐδὲν γὰρ οὔτ' ἀλγεινὸν οὔτ' ἄτης ἄτερ
οὔτ' αἰσχρὸν οὔτ' ἄτιμόν ἐσθ', ὁποῖον οὐ 5
τῶν σῶν τε κάμῶν οὐκ ὄπωπ' ἐγὼ κακῶν.
Καὶ νῦν τί τοῦτ' αὖ φασι πανδήμῳ πόλει
κήρυγμα θεῖναι τὸν στρατηγὸν ἀρτίως;
Ἔχεις τι κείσῃκουσας; ἦ σε λανθάνει
πρὸς τοὺς φίλους στείχοντα τῶν ἐχθρῶν κακά; 10

ΙΣΜΗΝΗ

Ἐμοὶ μὲν οὐδεὶς μῦθος, Ἀντιγόνη, φίλων
οὔθ' ἠδύς οὔτ' ἀλγεινὸς ἵκετ' ἐξ ὄτου
δυοῖν ἀδελφοῖν ἐστερήθημεν δύο,
μιᾶ θανόντοιν ἡμέρα διπλῆ χερί·
ἐπεὶ δὲ φρουδὸς ἐστὶν Ἀργείων στρατὸς 15
ἐν νυκτὶ τῇ νῦν, οὐδὲν οἶδ' ὑπέρτερον,
οὔτ' εὐτυχοῦσα μᾶλλον οὔτ' ἀτωμένη.

ΑΝ. Ἦδη καλῶς, καὶ σ' ἐκτὸς αὐλείων πυλῶν
τοῦδ' οὔνεκ' ἐξέπεμπον, ὡς μόνη κλύοις.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Ὡ κοινὸν αὐτάδελφον ... τῶν ἐχθρῶν κακά;****(Μονάδες 30)**

Ω Ισμήνη αδελφή μου από το ίδιο αίμα, άραγε ξέρεις αν υπάρχει καμιά συμφορά που μας κληροδότησε ο Οιδίπους και να μην την έστειλε ο Δίας σε μας τις δυο που ζούμε ακόμη (όσο ζούμε ακόμη); Γιατί δεν υπάρχει τίποτα ούτε δυσάρεστο ούτε γεμάτο συμφορές ούτε που να φέρνει ντροπή ούτε επονείδιστο, που εγώ να μην έχω δει μέσα στα δικά σου και στα δικά μου βάσανα (να ανήκει). Και τώρα τι είναι πάλι αυτή η διαταγή που λένε ότι διακήρυξε ο στρατηγός πριν από λίγο σε ολόκληρη την πόλη; Ξέρεις τίποτα και έχεις ακούσει; ή σου διαφεύγει ότι απειλούν τους αγαπημένους μας κακά που ταιριάζουν στους εχθρούς;

2. Ποια ήταν τα βασικά στοιχεία της σκευής (ενδυμασία) των υποκριτών και των χορευτών στην αρχαία παράσταση;

(Μονάδες 10)

Κατά την παράσταση η εμφάνιση των ηθοποιών ήταν μεγαλοπρεπής. Ο τελετουργικός χαρακτήρας του αρχαίου θεάτρου αλλά και η ίδια η φύση των ρόλων (ήρωες, θεοί, ημίθεοι, βασιλιάδες) επέβαλαν και την ανάλογη σκευή (ενδυμασία). Έτσι οι βασιλιάδες και οι βασίλισσες φορούσαν χιτώνες ποδήρεις στολισμένους με ζωηρά χρώματα, όταν ήταν ευτυχισμένοι, και φαιά, όταν έπεφταν σε δυστυχία. Οι θεοί διακρίνονταν από τα σύμβολά τους και οι μάντεις, όπως ο Τειρεσίας, έφεραν μάλλινο ένδυμα (άγρηνόν) πάνω από τον χιτώνα.

Φορούσαν ακόμη οι ηθοποιοί υψηλά υποδήματα που αργότερα ονομάστηκαν κόθορνοι, ενώ διάφορα παραγεμίσματα, κάτω από τα ενδύματα, τους έκαναν μεγάλωσους. Το πρόσωπο των ηθοποιών κάλυπτε προσωπίδα, η παρουσία της οποίας συνέχιζε τη διονυσιακή παράδοση, αλλά και παράλληλα διαμόρφωνε τον κατάλληλο για το έργο ανθρώπινο τύπο.

3. α) Να συνδέσετε τις λέξεις της στήλης Α' με τη σημασία τους στη στήλη Β' (δύο στοιχεία της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. <i>υπέρτερον</i>	α) λόγος, είδηση
2. <i>άλγεινόν</i>	β) άφαντος
3. <i>αίσχρόν</i>	γ) ωραίο
4. <i>μῦθος</i>	δ) περισσότερο
5. <i>φροῦδος</i>	ε) ντροπή
	στ) δυσάρεστο, λυπηρό
	ζ) παραμύθι

(Μονάδες 5)

1. δ)
 2. στ)
 3. ε)
 4. α)
 5. β)
- Περισσεύουν τα στοιχεία γ) και ζ).

β) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με την αντώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. <i>ἄτιμον</i>	α) <i>φίλος</i>
2. <i>ἠδύς</i>	β) <i>πικρός</i>
3. <i>ἐχθρός</i>	γ) <i>ἀγνοῶ</i>
4. <i>εὐτυχῶ</i>	δ) <i>πολέμιος</i>
5. <i>οἶδα</i>	ε) <i>γιγνώσκω</i>
	στ) <i>δυστυχῶ</i>
	ζ) <i>ἔντιμον</i>

(Μονάδες 5)

1. ζ)
 2. β)
 3. α)
 4. στ)
 5. γ)
- Περισσεύουν τα στοιχεία δ) και ε).

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος